

Správní vyhoštění

? Co to znamená **správní vyhoštění**?

- Institut správního práva, v ZPC § 118 a nasl.
- SV představuje **nucené ukončení pobytu cizince** v ČR spojené se stanovením **doby vycestování** z EU a **doby zákazu vstupu** na území EU. Jedná-li se o občana EU a jeho rodinného příslušníka, vztahuje se doba vycestování a doba zákazu vstupu pouze na území ČR.

? Kdo rozhoduje?

- Policie České republiky
Odbor cizinecké policie
(může i MV – vizte níže – u žadatelů
o mezinárodní ochranu)
- Řízení zahajuje z úřední povinnosti (Ex offio)

Správní vyhoštění nemožno uložit :

- Občanu ČR
- Osobám s mezinárodní ochranou
- Pokud by SV bylo nepřiměřené (striktně posuzováno)

? Jaké jsou důvody pro uložení SV?

- Důvody pro SV jsou v ZPC stanoveny taxativním výčtem v § 119 (značně omezeny pro občany EU)
- Např. cizinec mohl při pobytu na území ohrozit bezpečnost státu, základy demokratického státu nebo narušit celistvost území, veřejný pořádek, prokáže-li se cizinec policii dokladem, který je padělán, anebo cizím dokladem, dokladem, jenž je neplatný, pobývá-li cizinec na území ČR nebo EÚ bez platného cestovního dokladu, bez platného oprávnění k pobytu, ač k tomu není oprávněn, nepodrobí-li se hraniční kontrole, překročí-li cizinec státní hranice v úkrytu nebo se o takové jednání pokusí, nebo mimo hraniční přechod, je zaměstnán bez platného oprávnění k pobytu nebo povolení k zaměstnání apod.

Doba k vycestování:

- 7-30 dnů, na požádání, je možné „prodloužení“ – rozhodne o nové době k vycestování, max na 180 dnů

Poznámky:

Délka zákazu vstupu

- odpovídá míře závažnosti protiprávního jednání odpovídá doba zákazu vstupu, která je limitovaná pouze horní hranicí – až 3 roky – až 5 let – až 10 let
- musí přihlížet nejen k závažnosti protiprávního jednání, ale i k dopadům SV do rodinného a soukromého života vyhošťovaného cizince.

Cizinec, kterému bylo uloženo SV, je zařazen do evidence nežádoucích osob. Třetizemec je zařazen i do schengenského informačního systému.

? Co je princip *non refoulement* (čl. 3 Úmluvy o lidských právech a zákl. svobodách)

- V řízení o SV je třeba se zabývat i tím, zda cizinec nebude ve státě, kam má být vyhoštěn, vystaven špatnému zacházení
- O možnosti vycestování rozhoduje policie **na základě závazného stanoviska**, které si vyžádá od ministerstva vnitra
 - o Závazné stanovisko se nevyžaduje:
 - pokud cizinec pochází z bezpečné země původu; to neplatí, pokud uvede skutečnosti svědčící tomu, že by mohl být vystaven špatnému zacházení (seznam bezpečných zemí původu stanoví vyhláška MV č. 328/2015 Sb. vizte materiály k mezinárodní ochraně)
 - při vycestování, pokud cizinec uvede, že jeho vycestování je možné
 - o Kladné stanovisko – cizinec je vyhoštěn.
 - o Záporné stanovisko – vydá se rozhodnutí o SV, ale je nevykonatelné. V rozhodnutí se konstatuje, že existují překážky vyhoštění a cizinci vzniká nárok na udělení dlouhodobého víza za účele strpění pobytu.

? Je možné rozhodnutí o správním vyhoštění napadnout odvoláním?

- Ano, 10 dnů lhůta
- Soudní přezkum rovněž možný

? Je možné na základě žádosti zrušit rozhodnutí o SV?

- Ano, je možné požádat o vydání NOVÉHO rozhodnutí o správním vyhoštění, když
 - a) pominuly **důvody** jeho vydání a uplynula **polovina doby**, po kterou nelze cizinci umožnit vstup na území,
 - b) jde o cizince, který prokáže, že dobrovolně vycestoval z území v době stanovené v rozhodnutí o správním vyhoštění, a zrušení platnosti rozhodnutí o správním vyhoštění bude přiměřené vzhledem k důvodům, pro které bylo vydáno, nebo

Poznámky:

- c) se jedná o cizince svěřeného do náhradní výchovy (§ 87), který dosáhl věku 18 let a podle vyjádření orgánu sociálně-právní ochrany dětí tento cizinec projevuje snahu o integraci na území
- d) u EU postačuje podstatná změna okolností
- e) u cizince, který po nabytí právní moci rozhodnutí o SV nabyl státní občanství EU.

Návrat cizince:

1. dobrovolný (může to být i za asistence OAMP nebo IOM) ve lhůtě stanoveném v rozhodnutí
2. nucený
 - Nevycestuje-li cizinec dobrovolně – SV se realizuje a pro účely realizace vyhoštění **může být zajištěn**. V souladu se zásadou proporcionality by měly mít přednost méně invazivní opatření (tzv. **alternativy k zajištění**), kterými jsou:
 - a) Povinnost hlásit se ve stanovenou dobu na PČR
 - b) Povinnost v určenou dobu zdržovat se v místě hlášeného pobytu
 - c) Kauce

Je-li zjevné, že by zvláštní opatření za účelem vycestování bylo neúčinné, lze cizince rovnou zajistit (detence).

Rozhodnutí o povinnosti opustit území

- Jde o uložení povinnosti opustit území ČR nebo území EU a stanovení lhůty k vycestování (neurčuje se doba zákazu vstupu)

? Kdo rozhoduje?

- Cizinecká policie
- Rozhodnutí se týká buď území ČR (pokud má cizinec pobytové oprávnění v jiné EU zemi), nebo celé EU (pokud není držitelem pobytového oprávnění v EU)

? Jaké jsou důvody pro vydání?

- nebyly shledány důvody pro vydání rozhodnutí o správním vyhoštění nebo pokud by důsledkem rozhodnutí o správním vyhoštění byl nepřiměřený zásah do jeho soukromého a rodinného života

U obou případech se vydává tzv. výjezdní příkaz – ve formě vízového štítku.

Poznámky:

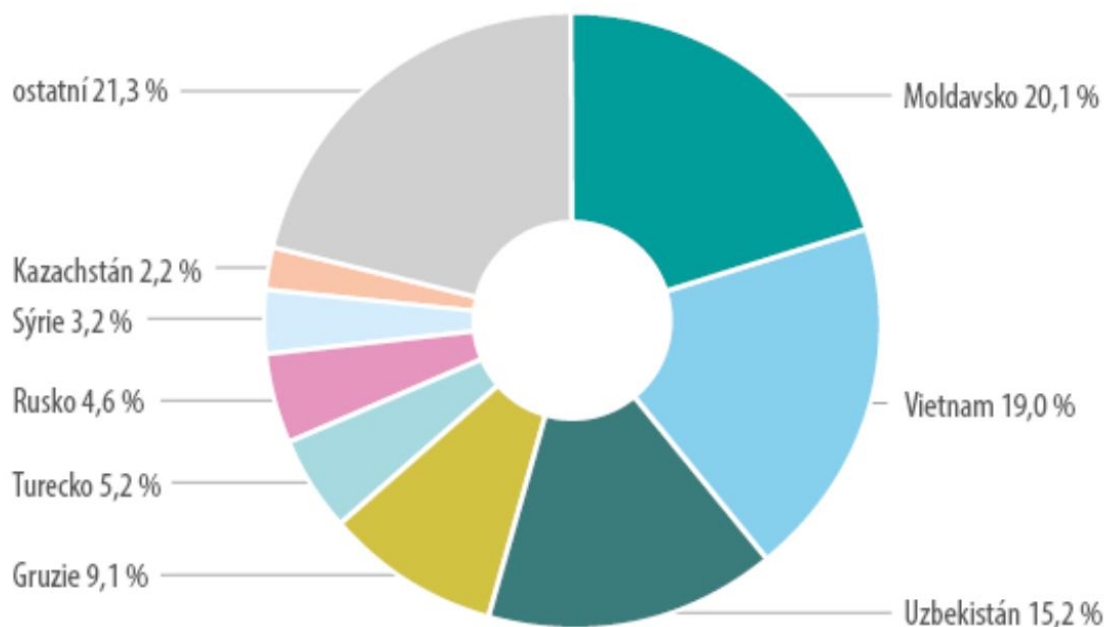
Zajištění

? Kde můžou být cizinci zajištěni?

- zařízení pro zajištění cizinců: Balková, Vyšní Lhoty, Bělá – Jezová (pro ubytování samostatných žen, nezletilých bez doprovodu a rodin)

Příchody do zařízení pro zajištění cizinců v roce 2024

celkem: 846

Zdroj: Výroční zpráva 2024, Správa uprchlických zařízení MV ČR

? Koho je možné zajistit?

- Zajistit lze cizince **staršího 15 let**, jemuž bylo vydáno pravomocné rozhodnutí o SV nebo alespoň doručeno oznámení o zahájení řízení o SV a nepostačí uložení alternativního opatření – pokud je dán alespoň jeden z taxativně uvedených důvodů pro zajištění.

Poznámky:

- a. je nebezpečí, že by cizinec mohl ohrozit bezpečnost státu nebo závažným způsobem narušit veřejný pořádek,
- b. je nebezpečí, že by cizinec mohl mařit nebo ztěžovat výkon rozhodnutí o správním vyhoštění, zejména tím, že v řízení uvedl nepravdivé údaje o totožnosti, místě pobytu, odmítl tyto údaje uvést anebo vyjádřil úmysl území neopustit nebo pokud je takový úmysl zjevný z jeho jednání,
- c. cizinec nevycestoval v době stanovené v rozhodnutí o správním vyhoštění nebo nevycestoval z území na základě výzvy soudu k vycestování podle trestního řádu,
- d. cizinec závažným způsobem porušil povinnost uloženou mu rozhodnutím o uložení zvláštního opatření za účelem vycestování, nebo
- e. je cizinec evidován v informačním systému smluvních států.
- f. (omezení pro nezletilé)

? Jaká je doba zajištění?

- po nezbytně nutnou dobu
- pouze pokud jsou s náležitou péčí činěny úkony směřující k realizaci vyhoštění.
- u zajištění lze správním rozhodnutím opakovaně prodloužit max. na 180 dnů – výjimečně až 365 nebo 545 dnů. Mladiství a rodiny s dětmi max. 90 dnů.
- Pozor, náklady zajištění jsou povinni cizinci uhradit státu.

Zajištění žadatele o mezinárodní ochranu

- Rozhoduje Ministerstvo vnitra!
- Důvody:
 - a) účelem zajištění je spolehlivé zjištění nebo ověření jeho totožnosti,
 - b) se prokazuje padělaným nebo pozměněným dokladem totožnosti, a není-li totožnost jinak známa,
 - c) je důvodné se domnívat, že by mohl představovat nebezpečí pro bezpečnost státu nebo veřejný pořádek,
 - d) bude přemístěn do jiného státu a existuje-li vážné nebezpečí útěku, zejména pokud se již v minulosti vyhnul provedení přemístění, nebo se pokusil o útěk anebo má úmysl nerespektovat pravomocné rozhodnutí o přemístění,
 - e) byla žádost o udělení mezinárodní ochrany podána v zařízení pro zajištění cizinců a existují oprávněné důvody se domnívat, že žádost o udělení mezinárodní ochrany byla podána pouze s cílem vyhnout se hrozícímu vyhoštění, vydání nebo předání podle evropského zatýkacího rozkazu k trestnímu stíhání nebo k výkonu trestu odnětí svobody do ciziny, nebo je pozdržet, ačkoliv mohl požádat o udělení mezinárodní ochrany dříve,

Poznámky:

f) svým jednáním ztěžuje řízení ve věci mezinárodní ochrany, a to zejména tím, že neposkytuje ministerstvu nezbytnou součinnost, a proto není možné v řízení o udělení mezinárodní ochrany zjistit stav věci, o němž nejsou důvodné pochybnosti, existuje nebezpečí útěku nebo již dříve území neoprávněně opustil

- **? Jaká je doba trvání zajištění pro účely řízení o MO?**
 - lze prodloužit, a to i opakovaně, nejdéle na 180 dnů.
- **? Jsou i u těchto typů zajištění přípustné alternativní opatření?**
 - Ano, zdržovat se v pobytovém středisku určeném ministerstvem, nebo osobně se hlásit ministerstvu v době ministerstvem stanovené.

? Jaké jsou opravné prostředky?

- Proti rozhodnutí o zajištění se nelze odvolat.
- Je možné podat žalobu, o které rozhoduje KS ve správním soudnictví.
- Pokud soud rozhodnutí o zajištění zruší, cizince je nezbytné neprodleně propustit.
- Možno podat žádost o propuštění ze zajištění – rozhoduje ŘCP.
- Po celou dobu zajištění musí policie/ministerstvo přezkoumávat, zda důvody pro zajištění nadále trvají.

Poznámky: